

MEDICUL DE FAMILIE CA SOLIST AL INTER- ȘI TRANSDISCIPLINARITĂȚII

Family physician as a solist of inter- and transdisciplinarity

Dr. Grigore Bușoi

Medicul de familie ca *genmed* (mediator cognitiv al generalului în câmpul determinanților întru ființarea individualului) este un căutător asiduu al demersurilor teoretice necesare ca suport profesional, implicit al găsirii soluțiilor practice valide pentru asistați.

Conform doctrinei ASES (antropo-socio-ecologico-sophică), ce tutelează specialitatea noastră, medicul de familie are ca prim element de aplicație relația dintre *Psyché* și *Soma*.

Doctrina ASES reprezintă o cristelniță teoretică, o „ulcică” semiotică, modelată de olarul Viață.

La baza și în centrul ei se află altarul om – antropos – entitate verticală trup-minte-suflet.

Urmează „inelul social”, societatea fiind „prima cauză” care reflectă condiția umană.

În continuare, până la buza „vasului”, se ridică îmbrățișarea ecologică.

Deasupra se așează „capacul”, accesarea spre filosofie. Prin filosofie se încearcă apropierea de centrul ființei, spre a ajunge la înțelepciune și la libertatea de exprimare, având ca element final găsirea sensului vieții.

Omul este o ființă aruncată în lumea materială și spirituală care primește și internalizează inputuri ontologice și înfățișează externalizări – manifestări semantice.

În acest fel apar *inexurile psihosomatice*, adică corelarea proceselor-intrări, ce se internalizează, cu răspunsurile-dovezi, care se externalizează.

În fapt, *inexurile psihosomatice* sunt procese de inferență care devin o dublă ancoră existențială.

Inexurile psihosomatice reprezintă procese morbigene în care intră factori agresivi psihici și de unde ies, postprocesare, răspunsuri somatice materializate în expresii clinice.

Plecând de la internalizări și externalizări, realitatea psihosomatică o reprezentăm printr-o suită de tablouri clinice: *prepoziții*, *propoziții* și *fraze*.

În această analiză transgramaticală distingem:

- *prepoziții psihosomatice* – simptome și semne psihosomatice ca reacții normale la tensiuni psihice (ex.: palpitații, modificarea vocii, paloare etc.);
- *propoziții psihosomatice* – tulburări psihosomatice ca dezvoltări psihofuncționale la agresiuni psihice (ex.: în spaimă, unii pacienți răspund prin blocaj verbal, alții prin relaxare musculară sau contractură musculară rigidă). În analiză trebuie să descoperim subiectul (agentul declanșator) și predicatul (acțiunea somatică). De remarcat că în propoziție nu se găsește un substrat organic;
- *fraze psihosomatice* – boli psihosomatice ca organizări la traume psihice. Există mai multe afecțiuni psihosomatice (ex.: astmul bronșic, colita ulceroasă, hipertensiune arterială, urticaria etc.).

Dacă în societatea contemporană se acceptă că stresul este principalul factor al destabilizării sănătății, noi credem că inamicul public al omenirii de la începutul existenței sale și până la sfârșitul ei îl constituie macro-agentul psihosomatogen – RĂUL –, pe care-l găsim ambalat și desfășurat într-o mulțime de ipostaze.

Afecțiunea psihosomatică produsă de rău am putea-o numi *globalită*, adică instalarea unui proces pandemic pentadic, de dereglare, de denaturare, de desfrânare, de despuiere, de degradare a vieții umane în plan psihic, somatic, relațional, valoric.

Globalita, etimon propus de noi, are relații semantice cu termenul „globalizare“ și cu cel de „gloabă“.*

Acest proces al globalizării, deși provine din necesitatea unei comunicări superioare și posibil a unei solidarități la scară planetară, deseori se caracterizează prin tehnologie înaltă, propensiune pentru acumulări materiale, violență și erotism deșănțat, moda consumistă, hipocultură, conformism, depersonalizare și alienare.

Pentru a accede la cunoașterea superioară a ființei umane, noi am elaborat conceptul *antropologiei ecuatoriale*.

Conform antropologiei ecuatoriale, viața curge de la răsărit la apus printre polarități și contradicții structurante.

După cum se știe, viața este o luptă între *Eros* și *Thanatos*. Ca să rămânem la S. Freud, putem spune că trecerea de la psihopatologie la psihanaliza aplicată se face prin intermediul ecuatorului, adică prin psihologia instinctului.

În acord cu antropologia ecuatorială, medicul de familie (genmedul) devine un interpret solist și solitar al simfoniei albe – viața – precum și un psihosomatician consilier și terapeut între *eufrenie* (minte bună, prin autocontrol, sub rază etică) și *eusomie* (corp bun, funcțional, antrenat științific).

Pentru ca medicina generală/medicina de familie să se dezvolte, ea trebuie să apeleze, grație filosofiei, la transdisciplinaritate.

Transdisciplinaritatea înseamnă un demers triadic: transparență prin permeabilizare, condensare prin aglutinare și izbucnire vectorială ordonator-formatoare.

Medicul de familie, depășindu-și condiția sa inițială de arcaș de graniță, are capacitatea să devină un săgetător transdisciplinar.

În practica socială, medicul de familie, ca solist al inter- și transdisciplinarității, este un *provider* (asigură funcționarea sistemului, în condiții de economicitate), un *promotor* (furnizează medicina preventivă, predictivă și pe cea a sănătății) și un *performer* (își pune semnătura autorizată asupra stării de sănătate a persoanei, a familiei și, prin extensie, a comunității).

*Omul ajunge prin tras la ham sub stapân fără milă la o ofilire prematură.